

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Історія України» спрямована на забезпечення підготовки бакалаврів у галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальність 035 «Філологія».

В результаті вивчення дисципліни студенти, як здобувачі освіти першого (бакалаврського) рівня, мають стати компетентними фахівцями у питаннях які пов'язані з соціальною сферою життя суспільства. Під час навчання студенти опановують сутність та формують навички аналітичного мислення, вчаться самостійно орієнтуватися в гуманітарних подіях в суспільстві України та світі, приймати виважені та обґрунтовані рішення в рамках своєї професійної компетенції, на підставі інтелектуального розвідку.

У межах цього курсу студенти формують загальні компетентності, необхідні для підготовки бакалаврів у галузі знань 03 «Гуманітарні науки», які здатні виконувати завдання за призначенням та нести особисту та професійну відповідальність за свої дії.

Курс дисципліни знайомить з предметом, об'єктом, метою та завданнями історичної науки; з методами навчання; з системою підготовки гуманітарного профілю навчання. Дозволяє визначити можливості професійної діяльності з філологічної галузі, співробітника наукової або науково-дослідної установи. Курс знайомить з сучасними методами навчання, знання історичних джерел та їхньої аналітичного опрацювання у межах курсу дисципліни для здобуття певних знань. Курс предмету базується на проблемному принципі викладання навчального матеріалу й посідає важливе місце в загальній структурно-логічній схемі підготовки кваліфікованих фахівців з гуманітарної освіти. Кожен модуль, що пропонується для вивчення, відображає важливі проблеми, що стосуються адаптації студентів до навчання на гуманітарному факультеті, формування їхньої професійної культури та підготовки до майбутньої професійної діяльності. Комплексне вивчення та узагальнення історичного минулого українського народу зазначених періодів викладається в контексті світової історії та практики державотворення в сучасній українській державі. Засвоєння студентами основних історичних дат, постатей, понять і термінів, подій та явищ та вміння самостійно добирати і опрацьовувати історичні документи, науково-популярну і додаткову літературу. Дисципліна дозволяє формувати у студентів історичного мислення, вміння аналізувати й узагальнювати історичні події та явища, визначати їх суть, причинно-наслідкові зв'язки між ними, виділяти основне, суб'єктивне і об'єктивне, самостійно оцінювати і пояснювати історичний процес, робити обґрунтовані висновки з метою успішної розбудови національної держави. Предметом курсу є політична історія, соціально-економічна проблематики, державотворчі та культурні процеси на українських землях у визначені століття. Звертається увага на характеристику процесу українського національного відродження протягом XIX - XX ст., а також формування української нації з усіма компонентами цього складового процесу: економічними, політичними, соціокультурними та релігійними. Звертається увага на період XX – початку XXI століття як важливу складову частину загального курсу вітчизняної історії. Хронологічно він охоплює події формування модерної української нації, добу визвольних змагань 1917-1921 рр., радянські часи, роки боротьби за становлення сучасної демократичної України. Особливістю курсу новітньої історії України є багатоплановість і дискусійність теоретичних проблем, синкретичний характер розглядуваних подій та явищ, пропонованих студентам до засвоєння. Історія України новітньої доби вивчає закономірності соціально-економічного розвитку, політичне життя українського суспільства в конкретних формах і просторово-часових вимірах, характер, структуру і зміни соціально-економічних відносин, діяльність державних інститутів, політичних партій і громадських організацій, а також визначних політичних діячів у XX на початку XXI століть. Важливою складовою предмета є вивчення властивих для того чи іншого суспільства на різних історичних етапах політичних ідей, поглядів, настроїв, які істотно впливали на розвиток країни.

Завданням курсу є систематизація наявних знань з політичних і соціальних аспектів вітчизняної історії; виявлення історичних коренів актуальних проблем, які є предметом

аналізу та вироблення уміння критично ставитися до джерел, синхронізувати основні події соціально-політичної історії України з подіями всесвітньої історії і осмислювати їх у межах єдиної концепції. Одним з головних завдань курсу є формування в молодого покоління суспільної свідомості, культури, моралі, самостійного творчого мислення, вироблення патріотичної орієнтації.

Курс допомагає

Пошук інформації, її критичний аналіз, під час опрацювання наукової літератури з різних джерел, підготовка презентацій та виступів до семінарських занять, участь у дискусіях виступи на науково-практичних конференціях у межах опанування дисципліни «Історія України» дозволяють студентам формувати компетентності, що забезпечують якість їх подальшої освітньої та професійної діяльності.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредити (90 годин): 48 годин аудиторної роботи, 42 годин самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Сформувати у студентів цілісну систему знань про український народ та його історію, спрямувати інтерес студентів до національної історії, витоків нації, її матеріальної та духовної культури, озброїти студентів методикою наукових досліджень;

сформувати у студентів історичне та гуманітарне мислення, вміння давати наукову характеристику сучасним подіям в державі;

виховною метою курсу є сприяння формуванню в молоді національної ідентичності, прищеплення поваги до етнічної культури українців та вироблення гуманітарної компетентності; запобігання розповсюдженню у студентському середовищі явищ ксенофобії, етноцентризму, расизму.

Засвоїти головні положення історії України та української культури, розвитку державності, економічного та соціального становища народу на всіх її етапах, сформувати систему знань щодо історико-культурного шляху формування української нації;

навчити студентів основам сучасних підходів до вивчення історії, особливостям історичного розвитку української народу на тлі світових культурних надбань, основам традиційно-побутової культури українців, змісту теоретичних проблем сучасної історії українського народу як науки, оперуванню сучасними концептами історичної науки та широкому фактологічному матеріалу.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

Випускник повинен:

Знати:

об'єкт, предмет, мету і завдання історичної науки;

історичний термінологічно-понятійний апарат;

основні періоди історії України, їх особливості, визначальні події та явища;

історію соціально-економічних, суспільно-політичних та культурних відносин в Україні в означений період;

роль у вітчизняній історії знакових для українського народу постатей;

здобутки української духовної та матеріальної культури цієї доби.

історію державотворчого шляху сучасної держави Україна;

знакові персоналії в історії та культурі України, етапи розвитку української національної та державницької ідеї;

тенденції суспільно-політичного мислення на різних етапах вітчизняної історії;

Володіти:

базовим категоріально-понятійним апаратом історичної науки; навичками роботи з історичними джерелами, науковою та тематичною літературою; навичками порівняльного аналізу, узагальнення та критичної оцінки фактів з історії України.

Мати уявлення (бути ознайомленим) з:

місце й значення України в загальносвітовому політико-культурному процесі.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП «Переклад з двох мов (англійська та німецька/французька)» (див. Табл. 1).

Студенти працюють з навчально-методичною та науковою інформацією яку отримують під час занять, у бібліотеках та мережі Інтернет, під час консультацій викладачів тощо. Суспільно-політичну інформацію студенти отримують через мережу Інтернет, телеканали та радіо. Особлива увага приділяється аналізу воєнно-політичної інформації з різних інформаційних джерел.

Основними видами навчальних занять з даної дисципліни є лекції та семінарські заняття. Студенти виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими ними індивідуально або у складі груп аналізу проблем; беруть участь у дискусіях, бесідах, діалогах, роботі науково-практичних конференцій у межах тематики наступних змістовних модулів:

Блок змістових модулів I.

Українські землі в найдавніші часи. Середньовіччя. Нова доба..

Змістовий модуль 1. Київська Русь. Українські землі у складі Великого князівства Литовсько-Руського та Речі Посполитої.

Змістовий модуль 2. Українська національна революція (1648 - 1676 рр.)

Змістовий модуль 3. Український народ та його землі у другій половині XVII – XVIII ст.

Змістовий модуль 4. Український народ та його землі у XIX та на початку XX ст.

Блок змістових модулів II. Українські землі в першій половині XX століття

Змістовий модуль 6. Протиборство воєнно-політичних сил України у роки громадянської війни.

Змістовий модуль 7. Україна в умовах утвердження тоталітарного ладу (1921 - 1938 рр.)

Змістовий модуль 8. Україна в період Другої світової війни.

Змістовий модуль 9 Україна в період Другої світової війни 1943-1945рр.

Змістовий модуль 10. Соціально-економічні процеси в УРСР та її політичне становище у середині 1945 –1985 р.

Блок змістових модулів III.

Українські землі у другій половині XX століття – на початку XXI ст.

Змістовий модуль 11. “Перебудова” та її вплив на суспільно-політичний та економічний розвиток України.

Змістовий модуль 12 Проголошення незалежності України і розбудова суверенної держави.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які студент набуває в результаті навчання:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення студентами

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ІК	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі	Частково, під час семінарських та практичних занять. Опосередковано, під час модульного контролю	Поточне опитування

	професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.		
ЗК-01	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	Повне, шляхом організації та планування роботи по виконанню завдань практичних та семінарських занять. Під час модульного контролю	Поточне опитування, модульний контроль, підсумкове заняття
ЗК-04	Здатність бути критичним і самокритичним	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань під час семінару	Поточне опитування
ЗК-05	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань під час семінару	Поточне опитування
ЗК-06	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Опосередковано, під час підготовки до заняття через опрацювання різних джерел інформації.	Поточне опитування
ЗК-07	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Частково, під час семінарських та практичних занять. Опосередковано, під час модульного контролю	Поточне опитування, модульний контроль, підсумкове заняття
ЗК-08	Здатність працювати в команді та автономно	Опосередковано, під час семінарських та практичних занять	Поточне опитування
ЗК-10	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань під час семінару	Поточне опитування
ЗК-11	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Частково, під час семінарських та практичних занять. Опосередковано, під час модульного контролю	Поточне опитування, модульний контроль, підсумкове заняття

ЗК-12	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Частково, під час семінарських та практичних занять	Поточне опитування
ЗК-13	Здатність проведення досліджень на належному рівні	Частково, під час семінарських та практичних занять	Поточне опитування

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється на групових заняттях шляхом усного або письмового опитування. На семінарських заняттях оцінюється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, вміння аргументовано довести та відстояти власну позицію шляхом заслуховування підготовленої доповіді та/або розгорнутої відповіді на питання, запропоновані викладачем для обговорення, проведення дискусії з актуальних проблем політичного пізнання. На практичних заняттях оцінюється здатність студентів на практиці реалізувати набуті під час навчання теоретичні знання.

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)

Рубіжне оцінювання здійснюється під час семінарських занять за наступною тематикою змістовних модулів.

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- знання та правильне використання категоріального апарату правознавства;
- активність студента на заняттях: участь у дискусіях, бесідах, діалогах;
- повнота, достовірність та актуальність інформації щодо розкриття проблематики змістовного модулю;
- здатність аргументовано відстоювати обрану позицію, культура ведення дискусії;
- якість відповіді.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку при якому засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю, результатів виконання певних видів робіт на семінарських заняттях.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає навчання у складі навчальної групи – лекції та семінарські заняття. Самостійна робота може бути як у складі навчальної групи, так і індивідуальною.
- Завдання на самостійну підготовку та семінарські заняття є обов'язковими для виконання.
- Атмосфера аудиторії передбачає відкритість, доброзичливість, здатність до творчого пошуку, стимулює креативність та системність мислення студентів, сприяє формуванню культури мислення.
- Під час виступів студенти дотримуються правил толерантності, гендерної рівності, уникають та застерігають колег від сексизму та екстремізму.
- Викладач вітає творчу активність студентів за тематикою курсу виявлену у виступах на конференціях, диспутах у рамках мобільності студента. Це враховується у результат підсумкового оцінювання за наявності звітнього матеріалу (відео, збірник праць, сертифікат учасника тощо).